

SWIFT là gì?

Có trụ sở chính tại Bỉ, SWIFT, có tên đầy đủ là Hiệp hội Viễn thông Tài chính Liên ngân hàng Toàn cầu, là một hợp tác được sử dụng bởi hàng ngàn tổ chức tài chính tại hơn 200 quốc gia trên thế giới, cung cấp một hệ thống liên lạc chuyển khoản xuyên biên giới an toàn. Theo tờ USA Today, SWIFT chịu sự giám sát của ngân hàng trung ương G-10 (Bỉ, Canada, Pháp, Đức, Ý, Nhật, Hà Lan, Vương quốc Anh, Mỹ, Thụy Sĩ và Thụy Điển), cũng như Ngân hàng Trung ương châu Âu – với giám sát chính thuộc về Ngân hàng Quốc gia Bỉ. Năm 2012, khuôn khổ này đã được xem xét và một Diễn đàn Giám sát SWIFT được thành lập, trong đó các ngân hàng trung ương G-10 sẽ làm việc cùng với các ngân hàng trung ương khác từ Ngân hàng Dự trữ Úc, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc, Cơ quan Tiền tệ Hồng Kông, Ngân hàng Dự trữ của Ấn Độ, Ngân hàng Hàn Quốc, Ngân hàng Nga, Cơ quan Tiền tệ Saudi Arabia, Cơ quan Tiền tệ Singapore, Ngân hàng Dự trữ Nam Phi và Ngân hàng Trung ương Cộng hòa Thổ Nhĩ Kỳ. Năm ngoái, hệ thống này đã gửi trung bình hơn 42 triệu tin nhắn mỗi ngày, tương đương với khoảng một nửa các khoản thanh toán xuyên biên giới với số tiền giao dịch lớn.

Bà Alexandra Vacroux, giám đốc điều hành về Nghiên cứu Nga và Á-Âu tại Đại học Harvard, cho biết SWIFT giống như một “mạng xã hội dành cho các ngân hàng” tuy SWIFT không phụ trách chuyển tiền, chỉ cung cấp thông tin về lưu lượng tiền. Reuters nói rằng một khi một ngân hàng kết nối với hệ thống SWIFT và thiết lập quan hệ với các ngân hàng khác, họ có thể sử dụng tin nhắn của hệ thống để thanh toán. Do tính bảo mật của thông tin, các thanh toán thường được thực hiện không thắc mắc. Điều này cho phép các ngân hàng nhanh chóng thực hiện các giao dịch, khiến SWIFT trở thành một cơ chế quan trọng để thực hiện thương mại quốc tế. Markos Zachariadis, Giáo sư về tài chính và Hệ thống Thông tin tại Đại học Manchester, nói: *“Bạn có thể nghĩ SWIFT như là xương sống của ngành dịch vụ tài chính. Nó là cơ sở hạ tầng có ảnh hưởng lớn nhất đến các dịch vụ tài chính về số lượng tiền được chuyển trên khắp thế giới.”*

Nga phụ thuộc vào SWIFT như thế nào?

Theo Hiệp hội Quốc gia Nga Rosswift, khoảng 300 tổ chức tài chính Nga sử dụng hệ thống này và hơn một nửa tổ chức tín dụng Nga là thành viên của SWIFT. Bị loại khỏi SWIFT sẽ hạn chế khả năng tiếp cận của Nga với các thị trường tài chính toàn cầu, điều mà giáo sư Zachariadis cho biết cũng giống như việc loại nước đó khỏi Internet. chuyên gia này nói:

“Hãy tưởng tượng tất cả các tổ chức này hoạt động trực tuyến. Họ có khách hàng nơi họ gửi thông tin và giao dịch nhưng đột nhiên không có quyền truy cập vào cơ sở hạ tầng này”,

Năm ngoái, Viện Các vấn đề Quốc tế Phần Lan đã phỏng vấn bà Maria Shagina, học giả thỉnh giảng tại Trung tâm Carnegie Moscow kiêm chuyên gia trừng phạt quốc tế có trụ sở tại Helsinki. Bà Maria Shagina nói việc cấm Nga tham gia SWIFT có thể gây ra hậu quả tàn khốc như đối với Iran, quốc gia đã bị từ chối truy cập vào hệ thống vào năm 2012. Bà viết:

“Nga phụ thuộc rất nhiều vào SWIFT do xuất khẩu hydrocarbon bằng USD. Việc cắt giảm này sẽ chấm dứt tất cả các giao dịch quốc tế, làm biến động tiền tệ khiến một dòng vốn lớn chảy ra khỏi Nga.”

Có hệ thống thay thế khác có sẵn ở Nga hay không?

Năm 2014, sau khi Nga xâm lược Crimea, một bán đảo dọc theo bờ biển phía bắc của Biển Đen ở Đông Âu, đã bắt đầu có tiếng nói kêu gọi trục xuất Nga khỏi SWIFT. Ngân hàng Trung ương Nga đã bắt đầu phát triển SPFS, một giải pháp thay thế cho SWIFT. Theo ông Harley Balzer, một chuyên gia tại Đại học Georgetown, Hoa Kỳ, tính đến tháng 2/2020, hơn 400 ngân hàng Nga đã tham gia SPFS, nhiều hơn số ngân hàng Nga đăng ký tại SWIFT. Nhưng đến nay, chỉ có khoảng 10 ngân hàng nước ngoài sử dụng SPFS, đồng nghĩa với việc nó không thể giúp Nga thanh toán quốc tế.

Trước đây các quốc gia đã có những thái độ khác nhau về việc có nên trục xuất Nga khỏi SWIFT hay không. Giáo sư Zachariadis cho rằng điều này là nếu Nga bị trục xuất khỏi SWIFT, thì không chỉ Nga bị thiệt hại mà cả các nước Liên minh châu Âu lấy phần lớn nguồn năng lượng từ Nga, các quốc gia khác trên thế giới, cũng như những doanh nghiệp khác giao dịch với các tổ chức của Nga cũng bị ảnh hưởng.